

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Кафедра українознавства

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан філософського факультету
Іван КАРПЕНКО

“ 30 ” *серпня* 2024 р.

Робоча програма навчальної дисципліни
УКРАЇНСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)

Рівень вищої освіти: другий (магістерський) рівень
Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»
Спеціальність: 221 «Стоматологія»
Освітня програма: «Стоматологія»
Вид дисципліни: обов'язкова
Факультет   медичний

2024/2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою філософського факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна «21» червня 2024 року, протокол № 11

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Катерина КАРУНИК, кандидат філологічних наук, доценти кафедри українознавства філософського факультету.

Програму схвалено на засіданні кафедри українознавства філософського факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
Протокол від «20» червня 2024 року № 12

В. о. завідувача кафедри українознавства

Наталя АКСЬОНОВА

Програму погоджено з гарантом освітньої програми «Стоматологія»

Гарант освітньої програми «Стоматологія»

Андрій НІКОНОВ

Програму погоджено методичною комісією медичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна «18» червня 2024 року, протокол № 10/1

Голова методичної комісії
медичного факультету

Діана ДОРОШ

ВСТУП

Програму навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» укладено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти за галуззю знань 22 «Охорона здоров'я» освітньої програми «Стоматологія».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни – сформувати вміння всебічно застосовувати українську мову як державну у фаховому спілкуванні, добирати та використовувати у професійній діяльності мовні засоби залежно від комунікативної мети.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни:

Сформувати *загальні компетентності*, потрібні для майбутнього фаху, за освітньою програмою «Стоматологія»:

ЗК 1 – здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

ЗК 2 – знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;

ЗК 3 – здатність застосовувати знання у практичній діяльності;

ЗК 4 – здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;

ЗК 7 – здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел;

ЗК 13 – здатність діяти соціально відповідально та свідомо;

ЗК 15 – здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

Сформувати *спеціальні компетентності*, потрібні для майбутньої професії за освітньою програмою «Стоматологія»:

СК 1 – спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта й аналізувати клінічні дані;

СК 5 – спроможність до проєктування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицьової області;

СК 14 - спроможність ведення нормативної медичної документації;

СК 15 – опрацювання державної, соціальної та медичної інформації;

СК 17 – спроможність до правового забезпечення власної професійної діяльності.

1.3. Кількість кредитів – 3.

1.4. Загальна кількість годин – 90.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни

Обов'язкова дисципліна	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	
Семестр	
1-й	
Лекції	
Практичні, семінарські заняття	
30 год.	
Лабораторні заняття	
Не передбачено	
Самостійна робота	
60 год.	

1.6. Заплановані результати навчання

Завершивши пропонований курс, здобувачі освіти мають досягти таких результатів навчання за освітньою програмою «Стоматологія»:

ПРН 2 – збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний і фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу;

ПРН 6 – планувати та втілювати заходи профілактики стоматологічних захворювань серед населення для запобігання розповсюдженню стоматологічних захворювань;

ПРН 14 – аналізувати й оцінювати державну, соціальну та медичну інформацію з використанням стандартних підходів і комп'ютерних інформаційних технологій;

ПРН 18 – усвідомлювати й керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень;

ПРН 19 – дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності;

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Українська мова у професійному спілкуванні медика.

Тема 1. Сучасна українська мова як засіб професійного спілкування.

Предмет і завдання курсу. мова як соціальне явище. Структура й функції мови. мова та мовлення. Генеза й розвиток української мови, її місце серед інших мов світу. Українська національна та літературна мова. ознаки літературної мови.

Тема 2. Норми літературної мови у фаховій комунікації стоматолога.

Мовна норма та її ознаки. Рівні мовної норми. Акцентуаційні норми. Українська графіка й ортографія. Загальна характеристика української правописної системи. Правопис іншомовних слів. Особливості передання власних назв українською мовою, правопис слов'янських і неслов'янських прізвищ. Правопис термінів-епонімів. Загальна характеристика української граматичної системи. Іменник як частина мови. Особливості відмінювання іншомовних слів. Рід невідмінюваних іменників. Дієслово як частина мови. Особливості створення дієприкметників. Числівники в українській мові.

Тема 3. Лексичні особливості української мови.

Лексико-семантична система української мови. Системні відношення лексичних одиниць. Словниковий склад мови. Активна та пасивна лексика. Соціальні та територіальні діалекти. Професіоналізми. Термін та його ознаки. Поняття терміносистеми. Загальнонаукова, міжгалузева і фахова термінологія. Шляхи та способи виникнення термінів. Терміни та канцеляризми. Унормування термінів. Історія та сучасний стан української стоматологічної термінології. Електронні фахове словникарство. Чужомовні та питомі терміноелементи й терміносполуки. Особливості творення українських стоматологічних термінів. Фразеологія як складова професійної термінології.

Розділ 2. Стильові особливості професійного мовлення стоматолога.

Тема 1. Загальна характеристика функційно-стильового розмаїття української мови.

Функціонально-стильове варіювання сучасної української літературної мови. Поняття про функціональний різновид мови. Мовний стиль і підстил. Риси функціональних стилів. Офіційно-діловий, науковий та

розмовний стилі у професійній діяльності лікаря-стоматолога. Мовні засоби офіційно-ділового та наукового стилю.

Тема 2. Ділова комунікація в медичній сфері.

Документ та його ознаки. Класифікація документів. Формуляр та реквізити документів. Загальні вимоги до оформлення й укладання документів. Вимоги до тексту документа. Основні різновиди документів (загальна характеристика). Особливості ділової комунікації в професійній сфері. Найуживаніші в стоматологічній практиці ділові папери (загальна характеристика). Ділове та службове листування. Різновиди листів, їхні реквізити. Мовні засоби та правила оформлення ділового листа. Укладання й заповнення основних документів (медична карта пацієнта, направлення, бланк огляду, протокол операції, рецепт).

Тема 3. Наукова комунікація як складова фахової діяльності стоматолога.

Науковий стиль сучасної української мови, його особливості й лексико-стилістичні засоби. Структура і зміст наукового тексту. Правила оформлення та рубрикація текстів. Стандарти бібліографічного опису. Основні різновиди наукових робіт, їхня структура, мета, вимоги до створення та оформлення. План, тези, конспект, анотація, реферат, курсова та дипломна робота як типи наукових робіт. Наукова стаття на стоматологічну тематику: структура та особливості побудови тексту. Рецензія і відгук як критичне осмислення наукової праці. Професійна наукова періодика.

Розділ 3. Усні та письмові мовні компетенції стоматолога.

Тема 1. Письмове мовлення у професійній діяльності лікаря.

Мовна компетентність у роботі з фаховим текстом. Найтипівіші мовні помилки під час написання фахових текстів. Переклад і редагування тексту. Типові помилки під час перекладу українською мовою фахових текстів. Переклад термінів, вибір синоніма при перекладі наукового тексту. Особливості перекладу фахових текстів.

Тема 2. Усне мовлення у професійній діяльності стоматологів.

Вимоги до фахівця за «Законом України про забезпечення функціонування української мови як державної». Порушення мовних прав і притягнення до відповідальності. Особливості професійної комунікації. Культура й етикет професійного спілкування. Гендерні та вікові аспекти спілкування. Уживання етикетних формул та ввічливого звертання. Форми колективного професійного спілкування.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів	Кількість годин				
	денна форма				
	Разом	у тому числі			
л		п	лаб	інд	сам. р.
<i>Розділ 1. Українська мова у професійному спілкуванні медика.</i>					
Разом за розділом 1	32		12		20
<i>Розділ 2. Стельові особливості професійного мовлення стоматолога</i>					
Разом за розділом 2	30		10		20
<i>Розділ 3. Усні та письмові мовні компетенції стоматолога</i>					
Разом за розділом 3	28		8		20
Усього годин	90		30		60

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кільк. годин
Розділ 1. Українська мова у професійному спілкуванні медика.		
1	Предмет і завдання курсу. Мова як соціальне явище. Структура й функції мови. Мова та мовлення. Генеза та розвиток української мови, її місце серед інших мов світу. Українська національна та літературна мова. Ознаки літературної мови.	2
2	Мовна норма, її ознаки та рівні. Акцентуаційні норми сучасної української мови. Загальна характеристика української правописної системи. Правопис чужомовних слів.	2
3	Особливості передання власних назв українською мовою, правопис слов'янських і неслов'янських прізвищ. Правопис термінів-епонімів.	2
4	Загальна характеристика української граматичної системи. Іменник та дієслово як частини мови. Особливості відмінювання запозичених слів. Рід невідмінюваних іменників. Особливості дієприкметників. Числівники в українській мові.	2
5	Лексико-семантична система української мови. Системні відношення лексичних одиниць. Словниковий склад мови. Активна та пасивна лексика. Соціальні та територіальні діалекти. Професіоналізми. Термін та його ознаки. Поняття терміносистеми. Загальнонаукова, міжгалузева і фахова термінологія. Шляхи та способи виникнення термінів. Терміни та канцеляризми. Унормування термінів.	2
6	Історія та сучасний стан української стоматологічної термінології. Електронні фахове словникарство. Чужомовні та питомі	2

	терміноелементи та терміносполуки. Особливості творення українських стоматологічних термінів. Фразеологія як складова професійної термінології.	
Розділ 2. Стильові особливості професійного мовлення стоматолога.		
7	Функціонально-стильове варіювання сучасної української літературної мови. Поняття про функціональний різновид мови. Мовний стиль і підстили. Риси функціональних стилів. Офіційно-діловий, науковий і розмовний стилі у професійній діяльності лікаря-стоматолога. Мовні засоби офіційно-ділового та наукового стилю.	2
8	Документ та його ознаки. Класифікація документів. Формуляр і реквізити документів. Загальні вимоги до оформлення й укладання документів. Вимоги до тексту документа. Основні різновиди документів (загальна характеристика).	2
9	Особливості ділової комунікації в професійній сфері. Найуживаніші в стоматологічній практиці ділові папери (загальна характеристика). Ділове та службове листування. Різновиди листів, їхні реквізити. Мовні засоби та правила оформлення ділового листа. Укладання й заповнення основних документів (медична карта пацієнта, направлення, бланк огляду, протокол операції, рецепт).	2
10	Науковий стиль сучасної української мови, його особливості й лексико-стилістичні засоби. Структура і зміст наукового тексту. Правила оформлення наукових робіт. Рубрикація текстів. Стандарти з бібліографічного опису.	2
11	Основні різновиди наукових робіт, їхня структура, мета, вимоги до створення та оформлення. План, тези, конспект, анотація, реферат, курсова та дипломна робота як типи наукових робіт. Наукова стаття на стоматологічну тематику: структура та особливості побудови тексту. Рецензія і відгук як критичне осмислення наукової праці. Професійна наукова періодика.	2
Розділ 3. Усні та письмові мовні компетенції.		
12	Мовна компетентність у роботі з фаховим текстом. Найтипівіші мовні помилки під час написання фахових текстів.	2
13	Переклад і редагування тексту. Типові помилки під час перекладу фахових текстів. Переклад термінів, вибір синоніма під час перекладу наукового тексту.	2
14	Особливості перекладу фахових текстів.	2
15	Вимоги до фахівця за «Законом України про забезпечення функціонування української мови як державної». Порушення мовних прав і притягнення до відповідальності. Особливості професійної комунікації. Культура й етикет професійного спілкування. Гендерні та вікові аспекти спілкування. Уживання етикетних формул та ввічливого звертання. Форми колективного професійного спілкування.	2
	Разом	30

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Глумачний словник стоматологічних термінів	5
2	Укладання документів	10
3	Написання есе	20
4	Фаховий переклад тексту	15
5	Контрольна робота	10
	Разом	60

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальних завдань у навчальному плані не передбачено.

7. Методи навчання

В освітньому процесі використовуються такі методи навчання: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, дослідницький, евристичний і метод проблемного викладання. Згадані методи реалізовані внаслідок взаємодії викладача та здобувачів освіти, під час якої передаються й засвоюються знання, вміння та навички. Навчальний матеріал пояснюється за допомогою словесних, наочних та практичних, а також інтерактивних методів навчання (мозковий штурм, дебати тощо).

8. Методи контролю

Здобувачі освіти засвоюють навчальний матеріал за допомогою письмових робіт за темами занять, контрольної й залікової роботи. Якість виконання самостійних завдань контролюється в межах індивідуальної роботи викладача зі студентами.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Знання студентів оцінюють у таких формах контролю: поточне оцінювання (аудиторна робота (індивідуальне та групове опитування, письмові самостійні роботи, самоконтроль, контрольна робота за темами вивченої дисципліни) та домашня робота) і підсумковий контроль (письмова залікова робота); до того ж здобувачі освіти мають неухильно дотримуватися **принципів і норм академічної доброчесності**, на яких ґрунтується науково-освітня діяльність ХНУ імені В. Н. Каразіна (<https://karazin.ua/korisna-informatciia/akademichna-dobrochesnist-1/>).

У межах пропонованого курсу студенти зобов'язані дотримуватися засад академічної доброчесності відповідно до ст. 42 Закону України «Про вищу освіту», у якій її визначено як сукупність етичних принципів і визначених

законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень. Власне, дотримання принципів академічної доброчесності передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю; посилення на джерела інформації, якщо здобувач освіти використовує ідеї, розробки, твердження тощо інших осіб; дотримання законодавства про авторське право та суміжні права; об'єктивне оцінювання навчальних досягнень студентів; надання достовірної інформації про результати наукової чи навчальної діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Відповідно до цього неприйнятні будь-які форми академічної недоброчесності, зокрема плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

Поточний контроль здійснюють упродовж усього семестру; він передбачає оцінювання студентських робіт залежно від кількості завдань і рівня їхньої складності (сукупно – 120 балів).

<i>Словник</i>	<i>Аудиторна робота</i>	<i>Письмові самостійні роботи</i>	<i>Контрольна робота</i>	<i>Переклад фахового тексту</i>	<i>Загальна кількість балів</i>
10	15	3 x 10 = 30	25	40	120

У межах поточного контролю перевіряють рівень розуміння й засвоєння вивченого навчального матеріалу, уміння самостійно осмислювати теоретичний мовний матеріал, ступінь реалізації усних і письмових мовленнєвих навичок під час розв'язування практичних завдань. Оцінюючи такі роботи, зважають на правильність, логічність, обґрунтованість відповідей, здатність аналізувати, систематизувати, класифікувати навчальний матеріал, робити аргументовані й науково виважені висновки, висловлювати самостійні судження. Виконуючи контрольну роботу за темами навчальної дисципліни, студент має відредагувати фаховий медичний текст, логічно й аргументовано пояснивши мовленнєві помилки, наявні в оригінальному тексті (максимальна оцінка – 25 балів; кожна правильна відповідь – 1 бал, неповна/неточна відповідь – 0,5 балів).

Підсумковий контроль здійснюють, щоб оцінити рівень знань і навичок студентів на завершальному етапі вивчення навчальної дисципліни; форма підсумкового контролю – письмова залікова робота, що містить п'ять різнотипних завдань (максимальна оцінка – 80 балів).

<i>Теоретичне питання</i>	<i>Орфографічне завдання</i>	<i>Граматичне завдання</i>	<i>Завдання з термінології</i>	<i>Фаховий переклад</i>	<i>Загальна кількість балів</i>
15	10	10	10	35	80

Оцінюючи письмові роботи, додатково зважають на неохайне оформлення роботи, неточності у формулюванні окремих мовознавчих термінів, особливості відповідей (чіткість, логічність, послідовність). Залежно від кількості орфографічних і пунктуаційних помилок у теоретичному питанні та фаховому перекладі студент може втратити деяку кількість балів: негрубі помилки (описки) – не враховують; якщо є дві помилки, оцінку знижують на 1 бал, за кожні наступні дві помилки студент втрачає 1 бал. Водночас у перекладі зважають на повне й точне відтворення оригінального тексту на смисловому та мовному рівнях, дотримання норм сучасної української літературної мови. Залежно від кількості помилок у практичних завданнях студент так само може втратити 1 бал за кожні дві помилки в написанні слова, творенні граматичної форми та формулюванні правильної відповіді-пояснення. Зазначену шкалу варіюють залежно від складності конкретного завдання чи кількості перевірюваних ортограм (якщо завдання містить 10 слів, то кожне слово оцінюють в 1 бал, якщо 20 – у 0,5 бала).

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання								Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Разом	Залікова робота	Сума
Розділ 1			Розділ 2			Розділ 3					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	20	120	80	200
10	10	20	8	16	16	10	10				

T1, T2 ... T8 – теми розділів.

Максимальна кількість балів, які може набрати студент за виконання завдань 1 розділу, становить 40 балів. Максимальна сумарна кількість балів, які може набрати студент за виконання завдань 3 розділів, становить 120 балів.

Здобувач освіти не допускається до сесії, якщо не набрав упродовж семестру **50** балів.

Загалом знання студентів оцінюють за такою шкалою оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для дворівневої шкали оцінювання
200–180	зараховано
179–150	
149–120	
1–119	не зараховано

Відповідно до поданої шкали загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів такі:

Сума балів 200–180: студент уповні засвоїв навчальний матеріал, дав вичерпні відповіді на поставлені практичні запитання, глибоко опрацював основні й додаткові джерела до курсу, уміє творчо та критично мислити, залучати набуті знання й навички до розв'язання конкретних професійних завдань, систематично впродовж навчання виконував усі завдання, виявив глибокі знання з вивченої дисципліни.

Сума балів 179–150: студент досить логічно й повно відповів на більшість поставлених запитань, засвоїв увесь програмний матеріал, опрацювавши основну літературу, достатньо добре аналізував мовні явища, але припускався несуттєвих помилок у формулюваннях та відповідях.

Сума балів 149–120: студент засвоїв навчальний матеріал не вповні, знає лише його основний зміст, не досить логічно та аргументовано формулює його, відповідає неточно або неповно на поставлені запитання, опрацював тільки малу частину літератури до курсу, припускається досить багато помилок та огріхів у формулюваннях та відповідях.

Сума балів 1–119: студент не засвоїв навчальний матеріал або засвоїв його на досить низькому рівні, не вміє практично використовувати теоретичні та практичні положення дисципліни, аналізувати мовні явища, не може формулювати чіткі та логічні висновки щодо розглянутих питань, має дуже низьку культуру усного та писемного мовлення, припускається численних помилок у формулюванні та структурі відповідей і конкретних практичних завданнях.

10. Рекомендована література

Основна література

1. Луцак С. М., Литвиненко О. Д., Турган О. Д. та ін. Українська мова (за професійним спрямуванням). Київ: ВСВ «Медицина», 2022. 360 с.
2. Українська ділова і фахова мова: практичний посібник на щодень: навчальний посібник для вузів / Упоряд.: М. Д. Гінзбург, І. О. Требульова, С. Д. Левіна, І. М. Корніловська. Київ: ІНКОС, 2017. 654 с.
3. Український правопис. Київ, 2019.
4. Шевчук С. Українська мова за професійним спрямуванням. Підручник. Київ: Алерта, 2023. 536 с.
5. Ющук І. П. Практикум з правопису і граматики української мови посібник. Київ: Освіта, 2018. 288 с.

Допоміжна література

6. Антисуржик: Вчимося ввічливо поводитись і правильно говорити : навч. посіб. / за заг. ред. О. Сербенської. Львів: Априорі, 2017. 304 с.
7. Антоненко-Давидович Б. Як ми говоримо. Київ: ЦНЛ, 2017. 284 с.
8. Бабич Н. Д. Культура фахового мовлення. Чернівці: Книги-XXI, 2014. 556 с.
9. Голод Р.Б. Українська мова (за професійним спрямуванням). Івано-Франківськ: Видавництво ІФНМУ, 2017. 212 с.
10. Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19>.
11. Зубков М. Норми й культура української мови за оновленим правописом. Київ: Арій, 2020. 608 с.
12. Козаченко Г. В. Українська мова за професійним спрямуванням. Київ: ВСВ «Медицина», 2017. 336 с.
13. Лісовий М. І. Культура професійного мовлення: Навчальний посібник для студентів вищих медичних навчальних закладів. Вінниця: Нова книга, 2012. 200 с.
14. Редько Є. О. Український правопис (коментар до нової редакції). Харків, 2019. 56 с.

Словники

1. Караванський С. Практичний словник синонімів української мови. Київ : Українська книга, 2014. 544 с.
2. Нідзельський М.Я., Писаренко О.А., Соколовська В.М., Ясногорська С.С. Тлумачний термінологічний довідник із ортопедичної стоматології. Полтава, 2015. 362 с. URL: <https://repository.pdmu.edu.ua/bitstream/123456789/2328/3/TD.pdf>
3. Українсько-латинсько-англійський медичний енциклопедичний словник. – Київ: ВСВ «Медицина», 2015. 968 с.
4. Каськова Л. Ф., Левченко Н. В., Бабіна О. О, Кумсіє Н. С. Українсько-російсько-арабський тлумачний словник іншомовних термінів із дитячої терапевтичної стоматології. Полтава, 2007. 102 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Kaskova_Liudmyla_Fedorivna/Ukrainsko-rosiisko-arabskyi_tlumachnyi_slovnyk_inshomovnykh_terminiv_iz_dytiachoi_terapevtychnoi_sto.pdf

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відеолекції, інше методичне забезпечення

1. <http://mozdocs.kiev.ua/index.php?nav=1> – Нормативно-директивні документи МОЗ України.
2. <https://r2u.org.ua> – Російсько-українські словники.

3. <https://crystaldent.ua/uk/slovník-stomatologichnih-terminiv-shpargalka-dlya-patsiyentiv-i-ne-tilki/> – Словник стоматологічних термінів: шпаргалка для пацієнтів і не тільки.
4. <https://avanto.ua/other/dental-terms-dictionary/> – Словник стоматологічних термінів.
5. <https://goroh.pp.ua/> – Комплексний довідник з лексики, словозміни, вимови, етимології, фразеології української мови.
6. <https://slovyk.me/> – Словники й енциклопедії (тлумачні, галузеві, іншомовних слів).
7. <http://sum.in.ua/> – Академічний тлумачний словник української мови.

11. Особливості навчання за денною формою в умовах дії обставин непоборної сили

В умовах дії форс-мажорних обмежень освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/розпоряджень ректора/проректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю:

у разі запровадження жорстких обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти іспит у тестовій формі дистанційно на платформі Moodle.